

Jegyzőkönyv

Vízgyűjtő-gazdálkodási terv felülvizsgálata- fórum

Helyszín: ÉMVIZIG Miskolci Szakasz mérnöksége, (Miskolc, Besenyői u. 30.)

Időpont: 2015. augusztus 10. 14:00 óra

Jelenlévők: mellékelt Jelenléti ív szerint

Kezdenénk a fórumot. Kinek van kérdése, hozzáfűznivalója az elhangzottakhoz?

Kissné Mezei Ágnes, Mátrai Erőmű Zrt.:

Azt szeretném csak Tahy Ágnestől megkérdezni, hogy mondta, hogy nem fejeződtek be a tesztek. Mikorra várható, hogy befejeződik, befejeződik-e a mintaanyag lezárásáig?

Tahy Ágnes, Országos Vízügyi Főigazgatóság:

Valójában ez az első véleményezési határidő, ami most augusztus 31-ig tart, ez még egyszer 3 hónap lesz, és szeptember közepe tájékán fog megjelenni az újabb terv, ami már pl. az állapotértékelést is lezárni szeretné. Mi lesz a különbség a két állapotértékelés között: az első állapotértékelésbe, mivel nagyon rövid idő állt rendelkezésre, még csak azt tudtuk figyelembe venni, hogy az első VGT és a jelenlegi időszak közötti változások között milyen trendszerű süllyedés, vagy állapotromlás van. Viszont a modellezések eredménye még nem készült el az első tervhez, ami egy hosszabb időszakot néz át. Ezért például az olyan esetek, mint akár a mátraaljai bányáknak a nagyon régóta tartó hatása, ami nem változott a két időszak között, vagy például a bükkszéki termálvíztestnek a már lesüllyedt vízszintjében, ahol szintén régóta beállt a lesüllyedt állapot, ezek nem tükröződnek ebben az állapotértékelésben. Ez fog megjelenni gyakorlatilag, hogy ott a vízmérlegben van egy módosított állapot, ami nyilván nem fog megszűnni mindaddig, amíg a vízkitermelés meg nem szűnik. Igazából e tekintetben nincs változás az 1. és 2. vízgyűjtő-gazdálkodási terv között, nem kell a bányát bezárni azért, mert vízgyűjtő-gazdálkodási terv van, tudomásul vesszük, hogy ez egy gazdasági-társadalmi szempontból nagyon fontos tevékenység. Ez egy tipikus példája annak, hogy a Víz Keretirányelv hogyan veszi figyelembe a környezetre egyébként valamilyen fontos terheléssel ható tevékenységet, de azt is, hogy ezeknek fenntartható módon, minél kisebb terheléssel működően, de tudomásul kell venni, hogy van ilyen. Tehát nem lesz változás az Önök tekintetében az 1. és 2. tervben lévő intézkedésekkel kapcsolatosan.

Van-e még kérdés, észrevétel?

Üszögh Lajos, MIVÍZ Kft.

Az lenne a kérdésem, hogy ezek az anyagok, amiket itt láttunk, szakmailag abszolút korrekt és komplett. Mikor lesz ebből valamifajta anyagiasság? Látható, hogy ez mind forrásigényes. Mint közműcég, látjuk, hogy van egy felső plafonszámunk, az állami hatósági díjképzés, innentől kezdve mi forrással nem fogunk rendelkezni. Küzdünk az illegális bevezetéssel, Miskolctapolca erre élő példa, tehát tudjuk, hogy milyen gondjaink vannak. Mindamellettt én azt gondolom, hogy kommunikálni kellene ezt a témát, kéne hangsúlyozni, picit a médiát jobban felhasználni. Láttam, hogy délelőtt voltak

itt a helyi tévétől. Ezt sok alkalommal kellene mondani az emberek számára, cseppekből lesz a barlang, ez egy nagyon fontos kérdés, mindenki legyen személyesen érintett, akkor talán többre haladunk. Azt szeretném megkérni, ha lenne lehetőség rá, nem szennyvíz rekonstrukciót kellene csinálni, mert ha az a szennyvízvezeték úgy épülne meg, ahogy valójában meg kéne, úgy vennék át, hogy ne legyen kontrás, ne legyenek benne műszaki hibák, amelyek már az új vezetékben megjelennek. Ezt kellene megpróbálni belevonni az üzemeltetőket, akik később üzemeltetni fogják. Általános gond az, nemcsak Miskolcon, hogy van egy projekt, nyer egy város, egy település, megnyeri egy kft., elvégzi a munkát, átveszik, és te üzemeltesd. És ott állunk, hogy már jövő héten kezdeni kéne a rekonstrukciós munkákat. Vonják be a leendő üzemeltetőket ebbe a folyamatba, hogy legyünk mi egyfajta kontroll. Ez anyagilag is komoly megtakarításokat hozna a jövőben.

Tahy Ágnes, Országos Vízügyi Főigazgatóság:

Nagyon sok mindent érintett ezzel az egyetlen főszóval, mert a települési vízgazdálkodás tekintetében nagyon sok újdonságot tartalmaz a mostani terv. Az előzőnél alapvetően arra futotta a költségvetés, hogy az alapintézkedések, tehát a szennyvíz- és ivóvízminőség-javító beruházások megvalósuljanak. Ezek leginkább ki fognak futni, és egy kicsit tágabb lehetőségeink vannak arra, hogy megmondjuk, hogy Magyarország szempontjából merre lenne előrefelé a haladás. Viszont a tágabb lehetőségeket eléggé leszűkíti, hogy csak ezeket az alapintézkedéseket kezdjük finanszírozni, ezért nekünk annak is utána kellett nézni, hogy vajon honnan lehet más forrásokból pénzt kivenni. A konkrét probléma, amit viszont említett, hogy az üzemeltetővel nem történik egyeztetés a kivitelezés vagy bármilyen fázisban: ezt felírtam, értem. Nekem az lett volna a természetes, hogy egy létesítési engedélykor már üzemeltetői hozzájárulás kell. Hogyha a pályázati rendszerben létesítési engedélyre kerül a sor, akkor feltételezem, hogy ez továbbra is így kéne, hogy legyen. Bár azt is hallom, hogy amikor a VIZIG-nek egy befogadójába vezetnek, ott sem kérdezik meg az üzemeltetőt, illetve ez változik. Van olyan vízügyi hatóság, ahol ez megtörténik, van, ahol ez nem, de ez mindenképp egy komoly problémára világít rá, hogy vagy a jogszabályok nem jók, ezt akkor meg kell nézni, vagy nem jól hajtják végre azokat.

A másik, amit említett, hogy csapadékvizet bevezetik. E tekintetben nagyon szeretnénk az agyakat is átalakítani. A jelszó az, hogy a csapadékvíz azé, akinek a telkére lehullik, és az jogosult a felhasználásra, és kötelessége, hogy az úgy vezetődjön el, hogy az máshol kárt ne okozzon. Tehát nagyon pazarlóan is bánunk a csapadékvizeinkkel, mert nem rakjuk el, pedig el is lehetne rakni, meg utána használni is lehetne. Tehát nemcsak a vízügyi igazgatóságnak kell küzdeni azért, hogy tározókat építsen nagyon sok milliárdért, hanem az önkormányzatoknak és már a lakosnak is a saját ingatlanán. Akkor egyből sokkal kevesebb vizet akarnak majd rákötni, és nyilván az ilyen illegális rákötéseket, ugyanúgy, ahogy az illegális kutakat, szeretnénk minél inkább megszüntetni, és elsősorban nyilván egy felvilágosító kampánnyal is. Mert ez nagyon nem jó a lakosnak se, és a köznek se.

A harmadik, hogy megváltozott az önkormányzati törvény, hogy a csapadékvíz-gazdálkodás önkormányzati feladattá vált július 17-től, és ettől kezdve ezt szerintem egy tisztább, jobb pályára lehet terelni. Tehát, hogy a csapadékvíz-gazdálkodásnál is gyakorlatilag egy közmű alapítási kényszer alakul ki, és hogy azt milyen módon oldja meg egy önkormányzat, az már a helyi viszonyoktól függ. A lényeg az, hogy végre gazdája lett ennek a témának. Szerintem az is az egyik oka, hogy sok az illegális rákötés, hogy nem volt gazdája, sem a vízgazdálkodási törvényben nem volt megmondva, se az önkormányzatoknál nem volt nevesítve, csak egy púp volt a hátán. Ha nincs valami nevesítve az Önkormányzati törvényben, akkor a fedezetét se kapta meg az önkormányzat. Azt gondolom, hogy ez többek közt a VGT hatására is, végre a helyére került és most már el lehet indulni egy megfelelő úton.

Ehhez a csapadékvíz-gazdálkodáshoz egy külön útmutatót fogunk készíteni, egy bárki számára érthető útmutató kerül az anyagba. Ennek egy első tervezete már készen van, de még nem publikáltuk. Ez mindenféle természetközeli, zöldtetős, illetve magának az önkormányzatnak is kisebb-nagyobb felhasználási lehetőségeiről ad jó gyakorlat tanácsokat.

Szilágyi Ferenc, Budapesti Műszaki Egyetem Víziközmű és Környezetmérnöki Tanszék:

Hozzászólásom lenne. A tervezők, vállalkozók képviselőiben vagyok itt. Pár fontos dolgot elmondanék. Talán a legfontosabb az, hogy az előző VGT óta alapvetően megváltozott az intézkedések eredete. Az első tervben az ökológiai állapot volt a meghatározó az intézkedési tervben, most a másodikban pedig a terhelésekre intézkedünk. Óriási különbséget jelent, mert ezzel a megváltozott ökológiai állapot ez későbbi mérések alkalmával derül ki, hogy ahhoz közelebb kerültünk, vagy nem. Más témakör: az ÉMVIZIG területén elég fontos a karsztvíz felhasználás kérdése, különösen itt, Miskolcon. A vízkivételek alapvetően befolyásolják a hozzájuk kapcsolódó felszíni vizeket, itt konkrétan a Hejő, Szinva jön szóba, és ezeknek az ökológiai vízigény meghatározása meglehetősen fontos. Az angolszász területen nem ökológiai vízigényről beszélnek, hanem környezeti vízigényről, amit két részre osztanak, egy társadalmi és egy ökológiai vízigényre. Ezt a kettőt igyekeznek különböző társadalmi vitákban összhangba hozni. Tehát az ökológiai vízigény meghatározása nem pusztán vízrajzi kérdés, hanem mellette az ökológia bevetése az meglehetősen fontos. Másik fontos ökológiai terület az a terhelhetőség kérdése. Ökológusként azt gondolom, hogy ez a terhelhetőség, mint fogalom kétélű dolog. Ha egy terhelés fennáll, és hosszú távon fennáll, akkor az szükségszerűen változást fog okozni a vízi ökoszisztémában, vagy akár a felszín alatti vizek mennyiségi vagy kémiai állapotában, tehát ezeknek a terhelhetőségi becsléseknek a feladata meglehetősen nehéz. Valóban fog készülni egy terhelhetőségi útmutató, de azt azért vegyük figyelembe, hogy ez bizonyos megkötéseket és bizonyos engedményeket jelent a vízfelhasználók részére. Tehát bizonyos mértékű terhelést elfogadhatónak gondolunk, de azt vegyük figyelembe, hogy hosszú távon lehet, hogy ez sem tartható.

A felszíni vizes előadáshoz szeretnék annyiban hozzászólni, hogy amikor szennyvizet tisztítunk és elhelyezünk, akkor a felszíni vizeket és felszín alatti vizeket egységes egésként célszerű kezelni, hiszen korábban, amikor nem volt szennyvíztisztítás, a felszín alatt, illetve talajban történt meg a szennyvíz tisztítása, és ezért a felszíni vizes befogadó kevésbé volt terhelt. A szennyvíztisztítás bevezetésével a szennyvizet jelentős hatásokkal megtisztítjuk, beengedjük egy felszíni vizes befogadóba, aminek az állapotát ez a terhelés valószínűleg jelentősen módosíthatja. Ebből nem az következik, hogy ne tisztítsunk szennyvizet, hanem a korábban a talajban elhelyezett terhelést szabályozott körülmények között szépen a szennyvíztelepen megtisztítjuk, majd a maradványterhelést engedjük tovább. Tehát összességében a terhelés jelentősen csökken, ezt a paradoxont így lehet feloldani.

Még egy utolsó: olyan tisztított szennyvizekkel kapcsolatban, amelyek már nem terhelhető befogadóba lennének ereszelve, ott más szennyvízelvezetési lehetőséget kell választani, például nyárfás elhelyezés vagy egyéb, kontrollált, szabályozott elvezetés, ami a felszín alatti vizeket nem érinti.

Ha nincs további észrevétel, akkor köszönjük szépen, hogy elfogadták a meghívásunkat.

Kérdés	Válasz
Kissné Mezei Ágnes, Mátrai Erőmű Zrt.: Azt szeretném csak Tahy Ágnestől megkérdezni, hogy mondta, hogy nem fejeződtek be a tesztek. Mikorra várható, hogy befejeződik, befejeződik-e a mintaanyag lezárásáig?	Tahy Ágnes, Országos Vízügyi Főigazgatóság: Valójában ez az első véleményezési határidő, ami most augusztus 31-ig tart, ez még egyszer 3 hónap lesz, és szeptember közepe tájékán fog megjelenni az újabb terv, ami már pl. az állapotértékelést is lezárni szeretné. Mi lesz a különbség a két állapotértékelés között: az első állapotértékelésbe, mivel nagyon rövid idő állt rendelkezésre, még csak azt tudtuk figyelembe venni, hogy az első VGT és a jelenlegi időszak

	közötti változások között milyen trendszerű süllyedés, vagy állapotromlás van. Viszont a modellezések eredménye még nem készült el az első tervhez, ami egy hosszabb időszakot néz át. Ezért például az olyan esetek, mint akár a mátraaljai bányáknak a nagyon régóta tartó hatása, ami nem változott a két időszak között, vagy például a bükkszéki termálvíztestnek a már lesüllyedt vízszintjében, ahol szintén régóta beállt a lesüllyedt állapot, ezek nem tükröződnek ebben az állapotértékelésben. Ez fog megjelenni gyakorlatilag, hogy ott a vízmérlegen van egy módosított állapot, ami nyilván nem fog megszűnni mindaddig, amíg a vízkitermelés meg nem szűnik. Igazából e tekintetben nincs változás az 1. és 2. vízgyűjtő-gazdálkodási terv között, nem kell a bányát bezárni azért, mert vízgyűjtő-gazdálkodási terv van, tudomásul vesszük, hogy ez egy gazdasági-társadalmi szempontból nagyon fontos tevékenység. Ez egy tipikus példája annak, hogy a Víz Keretirányelv hogyan veszi figyelembe a környezetre egyébként valamilyen fontos terheléssel ható tevékenységet, de azt is, hogy ezeknek fenntartható módon, minél kisebb terheléssel működően, de tudomásul kell venni, hogy van ilyen. Tehát nem lesz változás az Önök tekintetében az 1. és 2. tervben lévő intézkedésekkel kapcsolatosan.
Üszögh Lajos, MIVÍZ Kft. Az lenne a kérdésem, hogy ezek az anyagok, amiket itt láttunk, szakmailag abszolút korrekt és komplett. Mikor lesz ebből valamifajta anyagiasulás? Látható, hogy ez mind forrásigényes. Mint közműcég, látjuk, hogy van egy felső plafonszámunk, az állami hatósági díjképzés, innentől kezdve mi forrással nem fogunk rendelkezni. Küzdünk az illegális bevezetéssel, Miskolctapolca erre élő példa, tehát tudjuk, hogy milyen gondjaink vannak. Mindamellett én azt gondolom, hogy kommunikálni kellene ezt a témát, kéne hangsúlyozni, picit a médiát jobban felhasználni. Láttam, hogy délelőtt voltak itt a helyi tévétől. Ezt sok alkalommal kellene mondani az emberek számára, cseppekből lesz a barlang, ez egy nagyon fontos kérdés, mindenki legyen személyesen érintett, akkor talán többre haladunk. Azt szeretném megkérni, ha lenne lehetőség rá, nem szennyvíz rekonstrukciót kellene csinálni, mert ha az a szennyvízvezeték úgy épülne meg, ahogy valójában meg kéne, úgy	Tahy Ágnes, Országos Vízügyi Főigazgatóság: Nagyon sok mindent érintett ezzel az egyetlen főlszólalással, mert a települési vízgazdálkodás tekintetében nagyon sok újdonságot tartalmaz a mostani terv. Az előzőnél alapvetően arra futotta a költségvetés, hogy az alapintézkedések, tehát a szennyvíz- és ivóvízminőség-javító beruházások megvalósuljanak. Ezek leginkább ki fognak futni, és egy kicsit tágabb lehetőségeink vannak arra, hogy megmondjuk, hogy Magyarország szempontjából merre lenne előrefelé a haladás. Viszont a tágabb lehetőségeket eléggé leszűkíti, hogy csak ezeket az alapintézkedéseket kezdjük finanszírozni, ezért nekünk annak is utána kellett nézni, hogy vajon honnan lehet más forrásokból pénzt kivenni. A konkrét probléma, amit viszont említett, hogy az üzemeltetővel nem történik egyeztetés a kivitelezés vagy bármilyen fázisban: ezt felírtam, értem. Nekem az lett volna a természetes, hogy egy létesítési engedélykor már üzemeltetői hozzájárulás kell. Hogyha a pályázati rendszerben létesítési engedélyre kerül

vennék át, hogy ne legyen kontrás, ne legyenek benne műszaki hibák, amelyek már az új vezetékben megjelennek. Ezt kellene, megpróbálni belevonni az üzemeltetőket, akik később üzemeltetni fogják. Általános gond az, nemcsak Miskolcon, hogy van egy projekt, nyer egy város, egy település, megnyeri egy kft., elvégzi a munkát, átveszik, és te üzemeltesd. És ott állunk, hogy már jövő héten kezdeni kéne a rekonstrukciós munkákat. Vonják be a leendő üzemeltetőket ebbe a folyamatba, hogy legyünk mi egyfajta kontroll. Ez anyagilag is komoly megtakarításokat hozna a jövőben.

a sor, akkor feltételezem, hogy ez továbbra is így kéne, hogy legyen. Bár azt is hallom, hogy amikor a VIZIG-nek egy befogadójába vezetnek, ott sem kérdezik meg az üzemeltetőt, illetve ez változik. Van olyan vízügyi hatóság, ahol ez megtörténik, van, ahol ez nem, de ez mindenképp egy komoly problémára világít rá, hogy vagy a jogszabályok nem jók, ezt akkor meg kell nézni, vagy nem jól hajtják végre azokat.

A másik, amit említett, hogy csapadékvizet bevezetik. E tekintetben nagyon szeretnék az agyakat is átalakítani. A jelszó az, hogy a csapadékvíz azé, akinek a telkére le hullik, és az jogosult a felhasználásra, és kötelessége, hogy az úgy vezetődjön el, hogy az máshol kárt ne okozzon. Tehát nagyon pazarlóan is bánunk a csapadékvizeinkkel, mert nem rakjuk el, pedig el is lehetne rakni, meg utána használni is lehetne. Tehát nemcsak a vízügyi igazgatóságnak kell küzdeni azért, hogy tározókat építsen nagyon sok milliárdért, hanem az önkormányzatoknak és már a lakosnak is a saját ingatlanán. Akkor egyből sokkal kevesebb vizet akarnak majd rákötni, és nyilván az ilyen illegális rákötéseket, ugyanúgy, ahogy az illegális kutakat, szeretnék minél inkább megszüntetni, és elsősorban nyilván egy felvilágosító kampánnyal is. Mert ez nagyon nem jó a lakosnak se, és a köznek se.

A harmadik, hogy megváltozott az önkormányzati törvény, hogy a csapadékvíz-gazdálkodás önkormányzati feladattá vált július 17-től, és ettől kezdve ezt szerintem egy tisztább, jobb pályára lehet terelni. Tehát, hogy a csapadékvíz-gazdálkodásnál is gyakorlatilag egy közmű alapítási kényszer alakul ki, és hogy azt milyen módon oldja meg egy önkormányzat, az már a helyi viszonyoktól függ. A lényeg az, hogy végre gazdája lett ennek a témának. Szerintem az is az egyik oka, hogy sok az illegális rákötés, hogy nem volt gazdája, sem a vízgazdálkodási törvényben nem volt megmondva, se az önkormányzatoknál nem volt nevesítve, csak egy púp volt a hátán. Ha nincs valami nevesítve az Önkormányzati törvényben, akkor a fedezetét se kapta meg az önkormányzat. Azt gondolom, hogy ez többek közt a VGT hatására is, végre a helyére került és most már el lehet indulni egy megfelelő úton.

Ehhez a csapadékvíz-gazdálkodáshoz egy külön útmutatót fogunk készíteni, egy bárki számára érthető útmutató kerül az anyagba. Ennek egy első tervezete már készen van, de még nem publikáltuk. Ez mindenféle természetközeli,

	zöldtetős, illetve magának az önkormányzatnak is kisebb-nagyobb felhasználási lehetőségeiről ad jó gyakorlat tanácsokat.